

w sprawie wniosku Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku pedagogika na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.126.2021.3.MG

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy negatywną opinię wyrażoną w uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 840/2021 z dnia 2 września 2021 r. dotyczącą spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku pedagogika na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.126.2021.3.MG.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia przedstawione we wniosku Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku pedagogika na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.126.2021.3.MG nie uzasadniają zmiany opinii negatywnej wyrażonej w § 1 uchwały nr 840/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 września 2021 r.

Podstawę wydania negatywnej opinii stanowiły następujące zarzuty:

1. Przeporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych nie odpowiada koncepcji kształcenia. Przepisanie kierunku studiów do dyscypliny wiodącej jest prawidłowe, jednak przyporządkowanie go także do 7 dodatkowych dyscyplin naukowych: filozofia, nauki socjologiczne, psychologia, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki prawne, językoznawstwo oraz nauki o polityce i administracji nie znajduje uzasadnienia w przypadku wnioskowanego kierunku studiów. Przeporządkowanie kierunku do dyscypliny jest uzasadnione tylko wówczas, jeżeli dana dyscyplina stanowi jeden z podstawowych elementów, na których konstruowana jest koncepcja kształcenia, i odnosi się do dyscyplin, w zakresie których studenci osiągają wiedzę odnoszącą się do obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, w dyscyplinach naukowych tworzących podstawy teoretyczne kierunku, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem. Przeporządkowywanie kierunku do dyscyplin może być uzasadnione w świetle koncepcji kształcenia tylko wtedy, jeżeli każda z tych dyscyplin odgrywa istotną rolę jako podstawa formułowania koncepcji, natomiast nie może być uzasadnione obecnością

w programie studiów elementów efektów uczenia się i programu studiów o charakterze subsydiarnym lub kontekstowym względem całej koncepcji kształcenia.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wyjaśniła, że wskazano na błędnie przypisane dodatkowe dyscypliny naukowe do kierunku pedagogika. Kierunek przyporządkowany jest tylko do jednej dyscypliny wiodącej, którą jest pedagogika z liczbą 122 punktów ECTS, co stanowi 68% liczby punktów koniecznych do ukończenia studiów.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy żadnych nowych informacji ani dokumentów, które uzasadniałyby przyporządkowanie kierunku pedagogika, obok dyscypliny wiodącej (pedagogika) także do 7 dodatkowych dyscyplin naukowych: filozofia, nauki socjologiczne, psychologia, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki prawne, językoznawstwo oraz nauki o polityce i administracji. Z przedstawionej przez Wnioskodawcę, bardzo lakonicznej argumentacji można wywnioskować, iż nie zrozumiał on istoty sformułowanego zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

2. Warunek ukończenia studiów określony w art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.), stanowiący, iż warunkiem ukończenia studiów jest uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów nie może być spełniony, ze względu na rozbieżność efektów uczenia się osiągniętych przez studentów wybierających określoną specjalność, gdyż na każdej ze specjalności realizowany jest odrębny program studiów. Studenci wnioskowanego kierunku nie mogą zatem osiągnąć wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia podniosła, że obydwie specjalności, w ustalonych dla nich zestawie efektów uczenia się, zawierają wszystkie efekty wskazane w odpowiedniej ustawie. Zatem wszyscy studenci, niezależnie jaką specjalizację studiuje, osiągną wszystkie zakładane efekty uczenia się w ramach wnioskowanego kierunku. W tej kwestii zamieszanie informacyjne, w efekcie nieporozumienia, spowodował fakt, że w opinii Uczelni, dla zwiększenia przejrzystości wniosku, przygotowano, nie jeden, ale dwa zestawy efektów, oddzielnie dla każdej z dwóch specjalności. Jednak Uczelnia zapewnia Komisję, że obydwa zestawy efektów są bardzo kompatybilne i każdy z nich osobno zawiera wszystkie niezbędne efekty uczenia się dla każdego absolwenta pedagogiki. Zatem reasumując wszyscy studenci wnioskowanego kierunku mogą osiągnąć wszystkie zakładane efekty uczenia się, mimo tego, że na każdej ze specjalności część zajęć realizowana jest oddzielnie. Uczelnia dodała, iż jeżeli jednak Komisja uzna, że dla całego kierunku (obydwu specjalności) powinien być tylko jeden zestaw efektów, to takiej zmiany Wnioskodawca dokona.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacji o podjęciu działań naprawczych, deklarując jedynie gotowość ich dokonania. W szczególności nie przedstawiła nowego katalogu efektów uczenia się określonych jednolicie dla całego kierunku. Dotychczasowe efekty uczenia się ocenić można jako w dużym stopniu kompatybilne, ale nie tożsame, nadal więc aktualny pozostaje argument, iż spowodować to może sytuację, w której studenci równoległych specjalności kierunku pedagogika realizować będą różne programy studiów, prezentować nieporównywalną wiedzę i umiejętności zawodowe. Przykładowo, opis efektu PI_U07 w zakresie jednej specjalności – „*Posiada umiejętności pozwalające na analizę przyczyn, przebiegu procesów i zjawisk społecznych w zakresie pracy opiekuńczo-wychowawczej z gerontologią społeczną*” nie jest równoznaczny z odpowiadającym mu opisem w zakresie drugiej specjalności: „*Posiada umiejętności pozwalające na analizę przyczyn, przebiegu procesów i zjawisk społecznych w zakresie resocjalizacji, profilaktyki uzależnień, wychowania i opieki.*”; podobna konkluzja dotyczy efektu PI_U04: „*Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować informacje z wykorzystaniem tradycyjnych i nowoczesnych źródeł wiedzy korzystając z nowych technologii w pracy resocjalizacyjnej, profilaktycznej i pedagogicznej w ogóle*”, który jest bardziej ogólnie opisany w zakresie jednej specjalności, niż odpowiednik z drugiej specjalności: „*Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować informacje, dotyczące praktyki z zakresu pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej i gerontologii z wykorzystaniem tradycyjnych i nowoczesnych źródeł wiedzy korzystając z nowych technologii w pracy pedagogicznej*”. Zakresem różnią się efekty o numerach PI_U16: „*Potrafi dostrzec i ocenić społeczne oczekiwania dotyczące roli instytucji wychowawczych, opiekuńczych, socjalizacyjnych, edukacyjnych, kulturalnych i pomocowych w pracy z osobami w każdym wieku.*” i „*Potrafi dostrzec i ocenić społeczne oczekiwania dotyczące roli instytucji resocjalizacyjnych, profilaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych, edukacyjnych, kulturalnych i pomocowych.*”. Dodatkowo numeracja efektów dla obydwu specjalności jest taka sama, co wprowadza chaos w interpretacji sylabusów (nazywanych „Przewodnikami po przedmiocie/module”) zajęć realizowanych na poszczególnych specjalnościach (por. załącznik 1 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy).

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

3. Wnioskodawca w przypadku wielu zajęć niezgodnie z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) oszacował całkowity nakład pracy studenta wyrażony punktacją ECTS. Dla przykładu *język obcy – angielski* sumaryczne obciążenie pracą studenta to 152 godziny, za które przyznano 12 punktów ECTS.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia podniosła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, iż nie ulega wątpliwości, że wskazana w zarzucie kwestia jest to błąd, który został skorygowany w stosownych sylabusach (załącznik nr 1 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy). A więc w przypadku sylabusów do wszystkich zajęć zachodzi zgodność liczby godzin przypisanych do punktacji ECTS zgodnie z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacje o podjęciu działań naprawczych, które niwelują istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

4. Wnioskodawca nie przewidział efektu uczenia z zakresu posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Zakładany efekt uczenia się identyfikowany jako PI_U14 „Umie skutecznie komunikować się w wybranym języku obcym” (dla obu zakresów/specjalności) nie uwzględnia znajomości języka obcego na określonym poziomie - B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego zgodnie z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji (P6S_UK). W sylabusie dla języka angielskiego przewiduje się osiągnięcie przez studentów poziomu B2+ ESOKJ, co nie jest jednak możliwe przy 120 godzinach zajęć.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia podniosła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, iż w efektach uczenia się zajęć *język angielski* wpisano na pozycji PI_U14: „Umie skutecznie komunikować się w wybranym języku obcym”, w przekonaniu, że zgodnie z unormowaniami, będzie to na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Słuszną jest zatem uwaga PKA, że nie umieszczono tam informacji o poziomie. Dokonano uzupełnienia treści efektu PI_U14, który aktualnie brzmi: „Umie skutecznie komunikować się w wybranym języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego” (załącznik nr 1).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacje o podjęciu działań naprawczych, jednak nie okazały się one skuteczne. Prezydium PKA zważyło, iż deklarowane działania dotyczą zmiany efektów uczenia się i treści programowych określonych dla zajęć. Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 661) w programie studiów określa się zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów. Natomiast w myśl § 9 ust. 2 pkt 1 cytowanego rozporządzenia, do wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów dołącza się kopię aktu wydanego przez rektora w sprawie utworzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz kopię uchwały senatu w sprawie ustalenia programu studiów wraz z tym programem studiów. Uczelnia nie dołączyła kopii aktu organu Uczelni nadającego moc wiążącą zmianom efektów uczenia się i treści programowych opisanym we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Prezydium PKA wskazuje ponadto, iż Uczelnia ujęła w sylabusie zajęć z języka angielskiego, jako wymaganie wstępne posiadanie matury z j. angielskiego („Minimalne wymagania wstępne to znajomość języka na poziomie podstawowym. Matura podstawowa na poziomie B1”), które pozwala uzyskać poziom B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego przy nakładzie 360 godzin pracy studenta, jednak brak jest stosownego postanowienia w kryteriach rekrutacyjnych. Kandydat powinien być powiadomiony, iż np. matura zdana z innego języka dyskwalifikuje jego szanse na uzyskanie wymaganego poziomu opanowania języka

angielskiego (analiza treści na s.12 wniosku o wydanie pozwolenia nie potwierdza obowiązywania kryterium wstępnego, jakim jest matura na poziomie B1 - określona jako warunek uczestnictwa w zajęciach j. angielskiego).

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

5. Nieprawidłowo dla studiów o profilu praktycznym dobrano metody weryfikacji i oceny osiągnięć przez studentów efektów uczenia się przede wszystkim w zakresie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, ponieważ w znacznym stopniu występują sposoby: „prace pisemne”, „obecność”, „aktywność”. Brak metod sprawdzających umiejętności praktyczne. Informacje dotyczące weryfikacji osiągania przez studenta efektów uczenia się zawarte w kartach zajęć są w wielu przypadkach niekompletne, nieprecyzyjne i niejednoznaczne. W tym obszarze w wielu przypadkach dominuje zapis – „Ocena formująca: na podstawie obecności, realnego przygotowania studentów do zajęć i aktywnego udziału w nich. Ocena podsumowująca: z ćwiczeń w oparciu o oceny formujące oraz odpowiednią pracę zaliczeniową. Egzamin w oparciu o pracę pisemną lub wypowiedź ustną”, co z kolei jest zgodne ze wskazaniami nakładu pracy studenta w karcie zajęć, np. zajęcia *pedagogika specjalna, podstawy andragogiki i gerontologii* - załącznik 1.4 - Przewodnik pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z gerontologią społeczną oraz zajęcia *pedagogika resocjalizacyjna, mediacje i negocjacje w resocjalizacji* - załącznik 1.4 - Przewodnik pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką uzależnień.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia wyjaśniła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, iż nietatwo jest jej odnieść się do uwag Komisji o nieprawidłowym dla studiów praktycznych doborze metod weryfikacji ocen osiągnięć przez studentów efektów uczenia się, szczególnie w zakresie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku pedagogika. Wyjaśniła, że zaplanowane metody weryfikacji i oceny osiągnięć przez studentów efektów uczenia się zostały określone w sposób uogólniony i skrótowy, co być może wydaje się mało precyzyjne, ale zasadne w przypadku nauk o wychowaniu, w których niemożliwe jest stosowanie takich metod weryfikacji jak w naukach ścisłych.

Przez obecność studentów na wszystkich zajęciach rozumiany jest jeden z niezbędnych warunków osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

Poprzez „aktywność studentów na zajęciach” rozumianych bardzo wiele wskaźników, są nimi m.in. - jakość i sposób ukazywania przez nich wiedzy z zakresu specjalistycznej literatury, prezentacja własnych przemyśleń, własnych doświadczeń, własnych refleksji, własnych propozycji, własnych rozwiązań konkretnych problemów, własnych inscenizacji wychowawczych, własnych prezentacji multimedialnych dotyczących praktycznych sposobów rozwiązywania danych problemów, sposobu komunikowania się w relacjach międzyludzkich, - stosunek wobec osób mających inne poglądy i postawy.

Poprzez „prace pisemne studentów” weryfikowane są zarówno wiedza, jak i umiejętności praktyczne, między innymi, jak wskazano powyżej, opisy, scenariusze, własne sposoby

interpretowania konkretnych zjawisk pedagogicznych związanych ze studiowaną specjalnością.

Umiejętności, sprawności, kompetencje i wiadomości praktyczne, niezbędne w przyszłej pracy zawodowej, oceniane są przez doświadczonych nauczycieli akademickich, m.in.:

- na podstawie bezpośredniej obserwacji uczestniczącej: postępy studenta w zakresie posługiwania się podstawowym ujęciami praktycznymi z zakresu studiowanych zajęć, niezbędnymi do analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnorodnych kontekstów działalności pedagogicznej; postępy studenta w zakresie posługiwania się narzędziami i metodami dydaktycznymi; umiejętności studenta dotyczące jego konstruktywnej i odpowiedzialnej pracy i współpracy w zespole; poczucie odpowiedzialności etycznej i zawodowej studenta oraz jego zdolności do tworzenia refleksji o moralnych kontekstach społecznego funkcjonowania, zarówno niego samego, jak i innych ludzi.

- na podstawie realizacji akademickich zadań związanych z zajęciami, w tym projektów edukacyjnych;

- na podstawie jakości wypowiedzi studenta w trakcie spotkań podczas zajęć i poza nimi, np. w trakcie planowania, przygotowywania i realizowania projektów edukacyjnych i innych praktycznych zadań.

Sformułowanie „egzamin w oparciu o pracę pisemną lub wypowiedź ustną”, dopuszcza możliwość wyboru przez wykładowcę formy egzaminu jako ustnego lub pisemnego. Uczelnia nie chciała wskazywać tylko jednej z form jako obowiązującej wykładowcę. W Uczelni pracuje się z mało licznymi grupami studentów i większość nauczycieli preferuje egzamin ustny. Pisząc przewodniki dotyczące zajęć uwzględniono jednak sytuację nowego wykładowcy konkretnych zajęć preferującego egzaminu pisemne. Uwaga PKA wydaje się Uczelni być zasadna, jeśli chodzi o formę zapisu metod weryfikacji i ocen osiągnięć przez studentów efektów uczenia się. Niełatwy a niezmiernie istotny problem metod, technik i narzędzi weryfikacji osiągnięć studentów był i będzie przedmiotem szczególnej troski pracowników Katedry Pedagogiki.

Jeśli chodzi o przyporządkowanie liczby godzin do poszczególnych form oceny w nakładzie pracy studenta, zostały zweryfikowane i zmienione we wskazanych przewodnikach (załącznik nr 2 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacje o podjęciu działań naprawczych idących w dobrym kierunku pod względem merytorycznym. Należy stwierdzić, iż Uczelnia wprowadziła zmiany zgodne z tezami uchwały PKA. Aktualnie, opisane w poprawionych sylabusach zajęć metody weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia się, dobrane są prawidłowo przede wszystkim w zakresie oceny umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla pedagogiki. Prezydium PKA zważyło jednak, iż działania te dotyczą zmiany sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia. Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 661) w programie studiów określa się sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia. Natomiast w myśl

§ 9 ust. 2 pkt 1 cytowanego rozporządzenia, do wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów dołącza się kopię aktu wydanego przez rektora w sprawie utworzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz kopię uchwały senatu w sprawie ustalenia programu studiów wraz z tym programem studiów. Uczelnia nie dołączyła kopii aktu organu Uczelni nadającego moc wiążącą zmianom sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia opisanym we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut częściowo pozostaje w mocy**.

6. Wnioskodawca przewiduje możliwość zwolnienia studenta z obowiązku odbycia praktyki z jednoczesnym jej zaliczeniem na podstawie wykonywanej przez studenta pracy zawodowej. Jest to niezgodne z przepisami prawa. Uczelnia nie może bowiem zwolnić studenta z praktyki, może natomiast – pod pewnymi warunkami określonymi w art. 71 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) – potwierdzić studentowi efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy podniosła, iż uwaga zespołu oceniającego jest słuszna. W przesłanym do PKA wniosku zastosowane zostało niepoprawne określenie – zwolnienie z praktyk zamiast – zaliczenie praktyk, za co bardzo przepraszamy. Zaliczenie studentowi praktyk lub ich części - potwierdzenie studentowi efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów, a więc w czasie odbywanego stażu czy w pracy zawodowej, odbywa się na mocy postanowień art. 71 ust. 1-2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce i wewnątrzuczelnianych dokumentów takich jak § 12 Regulaminu Studiów WSBiP w Ostrowcu Świętokrzyskim wprowadzonego zarządzeniem nr 8 /2019 r. Rektora WSBiP z dnia 26 kwietnia 2019 r. z późniejszymi zmianami oraz w rozdziale 6, § 10 Regulaminu Praktyk Studenckich WSBiP wprowadzonym zarządzeniem Rektora WSBiP, obowiązuje do dnia 30 września 2021 r. Od 1 października 2021 r. obowiązywał będzie nowy Regulamin Studiów wprowadzony zarządzeniem Rektora nr 13/2021 z dnia 30 kwietnia 2021 r. W nowym regulaminie studiów w § 12 również użyte jest określenie zaliczenia praktyk a nie zwolnienie z ich odbycia. W punkcie 3 ust. 1 § 12 tego regulaminu określono, że wymiar praktyk a tym samym ich całkowite lub częściowe zaliczenie odbywa się zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68 ust. 3 pkt. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia ujęła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje o podjęciu działań naprawczych, które nie pozwalają jednak na ustalenie, iż okazały się one skuteczne. Prezydium PKA zważyło, iż ustawodawca zalicza praktyki zawodowe do zajęć. Osiągnięcie i weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć w postaci praktyk zawodowych, o ile nie są uregulowane w sposób szczególny (np. w ramach standardów kształcenia określonych dla kierunków studiów objętych tymi standardami), powinny przebiegać w sposób typowy dla wszystkich zajęć, t.j. opierać się na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych przez uczelnię oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich

zakończeniu. Nie znajduje żadnego umocowania prawnego rozwiązanie w postaci „zaliczania” praktyk zawodowych na podstawie indywidualnej, zawodowej aktywności studenta, wykazywanej przed rozpoczęciem studiów, lub w ich trakcie, realizowanej w całości poza zajęciami w postaci praktyk zawodowych, organizowanymi przez uczelnię. Działanie to stanowi naruszenie dyspozycji norm ustawy, które stanowią jednoznacznie, iż odmienne sposoby osiągania i weryfikacji efektów uczenia się, niż typowe, a zatem oparte na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych przez uczelnię oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich zakończeniu, mogą być stosowane przez uczelnię tylko na podstawie przepisów szczególnych. W przypadku praktyk zawodowych, takich szczególnych przepisów brak, pomijając przepisy dotyczące kierunków studiów objętych standardami kształcenia oraz sytuacji nadzwyczajnych. Ustawodawca czyni jeden, zasadniczy wyjątek od konieczności stosowania podstawowego modelu systemowego, jakim jest osiąganie i weryfikacji efektów uczenia się w typowy, opisany wyżej sposób. Wyjątkiem tym jest instytucja potwierdzania efektów uczenia się. Zgodnie z art. 71 ustawy, uczelnia może potwierdzić efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia na określonym kierunku, poziomie i profilu, jeżeli posiada:

1) pozytywną ocenę jakości kształcenia na tych studiach albo

2) kategorię naukową A+, A albo B+ w zakresie dyscypliny, o której mowa w art. 53 ust. 1, albo dyscypliny wiodącej, do której przyporządkowany jest ten kierunek.

Efekty uczenia się są potwierdzane w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów, co dotyczy także efektów przypisanych praktykom zawodowym. Nie ma przeszkód, aby efekty określone dla praktyk zawodowych były weryfikowane przy zastosowaniu instytucji potwierdzania efektów uczenia się, należy jednak zwrócić uwagę, iż stosowanie tej instytucji może nastąpić tylko pod warunkiem spełnienia przez Uczelnię wymienionych w cytowanym przepisie warunków. Wnioskodawca nie spełnia żadnego z wymienionych w przepisie warunków. Zadeklarowane przez Uczelnię zmiany mają charakter pozorny i w istocie nie zmieniają wewnętrznego stanu prawnego Uczelni, który pozwala na zaliczenie studentom wnioskowanego kierunku zajęć praktyki na podstawie indywidualnej, zawodowej aktywności studenta, wykazywanej przed rozpoczęciem studiów, lub w ich trakcie, realizowanej w całości poza zajęciami w postaci praktyk zawodowych, organizowanymi przez uczelnię.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

7. Nie jest spełniony warunek określony w art. 67 ust 5 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.), gdyż nie można uznać, że liczba 540 godzin praktyk spełnia ich wymóg realizacji przez 6 miesięcy.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia podniosła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, iż liczba godzin praktyk studenckich została zwiększona do 720 godzin, co znalazło odzwierciedlenie w stosownych dokumentach (załącznik nr 3 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy). Zgodnie ze słuszną uwagą ze strony PKA dotyczącą zbyt ogólnego zapisu w sylabusie do praktyk, zostały skonstruowane poprawnie i przesłane w formie prawidłowej (załącznik nr 3 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacje o działaniach naprawczych idących w prawidłowym kierunku. Uczelnia dokonała odpowiedniego zwiększenia liczby godzin zajęć.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

8. Wnioskodawca nie przedstawił odrębnych sylabusów dla każdej z części praktyk, z których pierwsza jest realizowana w semestrze 2,4 i 6, a druga w semestrze 4. Nie jest zatem wiadome, jakie efekty uczenia się mają być osiągnięte w pierwszej części praktyki, a jakie są zakładane dla poszczególnych części praktyk, a w konsekwencji, czy uzasadnione jest przyporządkowanie każdej części praktyki liczby punktów ECTS określonej w programie studiów.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia podniosła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, iż zgodnie ze słuszną uwagą ze strony PKA dotyczącą zbyt ogólnego zapisu w sylabusie do praktyk, zostały skonstruowane poprawnie i przesłane w formie prawidłowej (załącznik nr 3 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia ujęła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje oraz dołączyła dokumenty o podjęciu działań naprawczych, które niwelują istotę zarzutu. Uczelnia dokonała gruntownych, merytorycznych i metodycznych właściwych zmian w przewodnikach zajęć praktyki, uszczegóławiając treści kształcenia, a także konkretyzując praktyczne umiejętności, które student nabędzie po kolejnych etapach uczenia się.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

9. Wnioskodawca nie przewiduje kształcenia nauczycieli, a jednocześnie wymienia wśród miejsc realizowania praktyk wymienia szkoły i poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia podniosła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, iż poddano korekcie miejsca odbywania praktyk. Zgodnie z sugestią zespołu oceniającego wykreślono szkoły oraz poradnie psychologiczno-pedagogiczne z zestawu placówek, w których studenci mogą odbywać praktyki zawodowe.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia ujęła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje oraz dołączyła dokumenty o podjęciu działań naprawczych, które niwelują istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

10. Zaproponowane treści programowe dla poszczególnych zajęć są przygotowane w oparciu o nieaktualną literaturę. Ponadto w przypadku zajęć *metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej* zaproponowane treści są nieadekwatne do nazwy zajęć.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia podniosła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, iż jeżeli chodzi o literaturę, to bardzo dba o to aby była wciąż aktualizowana. Jednak nie zawsze najnowsza literatura w zakresie danych zajęć jest bardziej profesjonalna niż dostępna w bibliotece i w sieci literatura wcześniejsza. Nie można też, tylko dlatego, że ma wiele lat, nie wpisywać do literatury zajęć klasyków pedagogiki i nauk pokrewnych jak np. m.in. Janusza Korczaka, Kazimierza Sośnickiego, Stefana Szumana, Tadeusza Kotarbińskiego, Heleny Radlińskiej, Marii Grzegorzewskiej, Czesława Kupisiewicza, Stefana Wołoszyna, Wincentego Okonia, Mieczysława Łobockiego, Tadeusza Lewowickiego, czy Józefa Półturzyckiego. Tym niemniej jeszcze większą uwagę niż dotychczas, będzie zwracać na uwzględnianie przez nauczycieli akademickich aktualnej literatury w przewodnikach do poszczególnych zajęć oraz zalecanie studentom jej studiowania. Księgozbiór biblioteczny dla kierunku pedagogika jest aktualizowany, kupowane są książki nowe, wydawane przez wydawnictwa pedagogiczne: Oficyna Wydawnicza Impuls, Wydawnictwo ZNP, Harmonia, WSIP, Ignatianum, GWP, wyd. Akademickie ŻAK, PWN, wydawnictwa uczelniane uniwersytetów oraz państwowych wyższych szkół zawodowych i inne. Po konsultacjach z prowadzącymi zajęcia księgozbiór zostanie uzupełniony o bardziej aktualną literaturę do poszczególnych zajęć. Kwota na zakupy w wysokości 5.000 zł została zabezpieczona przez władze Uczelni. Lista tytułów, które zostały zamówione, w celu uzupełnienia księgozbioru (załącznik nr 4 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy).

Jeśli chodzi o uwagę dotyczącą nieadekwatności treści do nazwy zajęć *metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej*, Wnioskodawca zgłasza, że w przewodniku do tych zajęć zostały dokonane stosowne poprawki (załącznik nr 5 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i dołączyła dokumenty usuwające istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

Biorąc pod uwagę utrzymanie w mocy zarzutów nr 1, 2, 4, 5, (częściowo) i 6 Prezydium PKA stwierdza, że nie zaistniały przesłanki do zmiany opinii negatywnej wyrażonej w uchwale nr 840/2021 z dnia 2 września 2021 r.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Uchwała nr 1051/2021
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 4 listopada 2021 r.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

z up. Przewodniczącego
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
10.11.2021
Maria Próchnicka